

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

Metodinė medžiaga

*Pagrindinio ugdymo lenkų gimtosios bei užsienio kalbų programai
įgyvendinti*

Integruotų lenkų ir anglų kalbų pamokų skirtų

5 klasei ciklo pavyzdys

Namai, namučiai... apie prielinksnius angliškai ir lenkiškai

Parengė:

Nadežda Rusecka, Malgožata Vasilevska
Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos anglų k. mokytojos
Božena Ustjanovska
Vilniaus Jono Pauliaus II progimnazijos lenkų k. mokytoja

Konsultavo ir siūlymus teikė:

Danuta Szejnicka
Nacionalinės švietimo agentūros
Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė

Santrauka:

2 pamokų ciklo tikslas tobulinti komunikavimo gebėjimus aprašant patalpą (klasę bei kambarį). Mokiniai pasieks tikslą apibendrinami žinias apie vietos prielinksnius gimtąja lenkų bei užsienio, anglų kalbomis, klausydamiesi įrašų, skaitydami grožinius ir negrožinius tekstus, bei kurdami sakinius su prielinksniais. Mokiniai jau pradinėse klasėse pažino prielinksnius abiejose kalbose, todėl pamokų skaičius priklauso nuo jų turimų žinių ir jau suformuotu gebėjimų ir darbo tempo.

Šis pamokų ciklas sietinas su Bendrųjų programų šiais gebėjimais:

<p>Gimtoji lenkų kalba:</p> <p>Klausymas ir kalbėjimas</p> <p>1.3. Kalbėti atsižvelgiant į tikslą, adresatą ir aplinkybes. Tiksliai, aiškiai informuoti: <u>apibūdinti daiktą, vietą, gyvūną, asmenį</u> (Kaip tai atrodo?), nuosekliai papasakoti įvykį (Kaip tai atsitiko?), paaiškinti nesudėtingą procesą (Kaip tai daroma?).</p> <p>Skaitymas, literatūros ir kultūros pažinimas</p> <p>2.2. Atsižvelgiant į mokymosi tikslą dirbti su įvairaus pobūdžio (taip pat ir įvairialypės informacijos) tekstais: rasti informaciją nurodyta tema nurodytuose šaltiniuose. Tinkamai ją atsirinkti ir pagal nuorodas suklasifikuoti.</p> <p>3. Rašymas</p> <p>3.1.F. Rašyti taisyklinga ir stilinga kalba: daugeliu atvejų tinkamai taikyti išmoktas rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles; siekti mintis formuluoti tiksliai ir aiškiai</p>	<p>Pirmoji užsienio kalba:</p> <p>Sakytinio teksto supratimas (klausymas)</p> <p>1.1. Suprasti gyvą ar įrašytą bendrinę kalbą programos temomis, kai kalbama normaliu tempu.</p> <p>1.1.1. Suprasti mokytojo ar pašnekovo nurodymus ir prašymus.</p> <p>Sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas)</p> <p>3.1 Bendrauti su pašnekovu programos temomis ir situacijomis, atsakyti į pašnekovo žodžius paprastais pasakymais.</p> <p>3.3.2. Apibūdinti savo butą, namą, kambarį.</p> <p>Rašytinio teksto kūrimas (rašymas)</p> <p>4.3.6. Parašyti trumpą asmeninį laišką.</p>
--	---

Šį pamokų ciklą galima integruoti su lietuvių kalbos Bendrųjų programų gebėjimais. Svarbus kalbų integracijos aspektas yra metakalbinių kompetencijų ugdymas. Jų dėka mokiniai, suprantantys savo gimtosios kalbos gramatiką, geriau supranta užsienio kalbų gramatikos sudėtingumą ir atvirksčiai, patobulina gimtosios kalbos žinias.

Iš pradžių mokiniai prisimins, ką išmoko apie prielinksnius, apibendrins žinias, kurs prielinksnio apibrėžimą. Dirbdami grupėse mokiniai naudos įvairius vietos prielinksnius lenkų ir anglų kalbomis apibūdinti, kur kažkas yra. Mokiniai praplės anglų kalbos žodyną šiomis temomis: namai, baldai.

Klausydamiesi anglų kalbos garso įrašo mokiniai įvardys aprašomų daiktų vietą. Mokiniai skaitys tekstą lenkų kalba ir nagrinės prielinksnių ryšį su daiktavardžiais. Gebės pavartoti taisyklingas prielinksnines konstrukcijas lenkų ir anglų kalbomis. Išmoks frazeologizmus apie namus lenkų kalba. Vėliau, mokiniai aprašinės klasę, panaudodami įvairius prielinksnius. Apibendrinimo metu jie lygins anglų kalbą su gimtąja, atkreips dėmesį į kalbų panašumus ir skirtumus. Tuo pačiu ugdys kritinį mąstymą bei daugiakalbę kompetenciją.

Scenariusz integrowanej lekcji w klasie 5

W moim domu... o przyimkach po polsku i po angielsku

Czas trwania 1/2 jednostki lekcyjnej (w zależności od możliwości uczniów).

Lekcja jest propozycją podsumowania wiadomości o przyimkach. Uczniowie na lekcjach języka angielskiego i języka polskiego omawiali temat przyimków, wykonywali ćwiczenia praktyczne.

Ważnym aspektem jest rozwijanie kompetencji metajęzykowych, dzięki którym uczniowie świadomi gramatyki własnego języka lepiej rozumieją złożoność gramatyki języka obcego i odwrotnie.

Cele lekcji.

Uczeń:

- Powtarza i utrwala wiadomości o przyimkach (język polski, język angielski)
- Stosuje przyimki w opisie pomieszczeń (język polski, język angielski) i we frazeologizmach/przysłowiach (język polski)
- Poznaje, gromadzi i stosuje słownictwo związane z nazwami pomieszczeń, mebli i sprzętu domowego (język angielski)
- Stosuje konstrukcję *there is/there are* przy opisywaniu pokoju. (język angielski)
- Kształci umiejętności komunikowania się, współpracy, planowania.

Formy pracy: indywidualna, praca w grupach, praca w parach, zbiorowa

Metody pracy:

- problemowe: burza mózgów
- praca z tekstem
- pogadanka
- metody aktywizujące: piosenka/ taniec
- ćwiczenia przygotowane przez nauczyciela

Środki dydaktyczne:

- Magnetyczne tabliczki
- Wideo 'The Preposition Dance' by Obie Leff <https://www.youtube.com/watch?v=9vphZwqus5E>
- PowerPoint prezentacja *W moim domu*
- Karta pracy *W moim domu... o przyimkach po polsku i po angielsku*
- Załącznik (Lista przyimków w jęz. polskim i angielskim)
- Podręcznik do języka angielskiego *Prime Time 1*, Jenny Dooley, Express Publishing, 2012

- Podręcznik do języka polskiego *Polubić gramatykę* A. Jasińska, L. Jaglińska, Kaunas Šviesa, 2005

Przebieg zajęć

- PL

Nauczyciel wyświetla na ekranie wiersz. Uczniowie czytają wiersz i zastanawiają się nad tym, **jakiego wyrazu brakuje**? Uzasadniają swoją odpowiedź.

Marzy mi się _____

o ciepłych ścianach

*z lampą **przy** książce otwartej*

*z pocałunkiem **na** dobranoc*

*z ufnością **w** oczach dziecka*

*z rozmową **przy** wspólnym stole*

***ze** spacerem **po** jesiennym lesie*

z bukietem polnych kwiatów

*ofiarowanych **z** okazji kochania*

*z kolędą **w** czas świątecznym*

*z krzyżem **na** ścianie*

***ze** śmiechem wspólnej radości powszedniej*

*i ciszą współlistnienia **w** smutku.*

Marzy mi się ____z Miłością.

Uczniowie mają za zadanie zwrócić uwagę na pogrubione wyrazy. Wybrany uczeń czyta. Odpowiadają na pytanie: **Jaką częścią mowy są pogrubione wyrazy?**

- PL

Podanie tematu lekcji: **W moim domu... o przyimkach po polsku i po angielsku**

- ENG

Praca w grupach. W ciągu 3 minut uczniowie piszą na tabliczkach jak najwięcej przyimków.

Zadanie ma na celu przypomnieć, jakie przyimki uczniowie znają. Uczniowie pracują w grupach po 4 osoby. Wspólnie sprawdzamy poprawność zadania.

Zadanie: *On mini whiteboards write as many prepositions as possible. You have 3 minutes.*

- PL

Tworzenie definicji przyimka. Uczniowie indywidualnie wykonują ćwiczenie 1a) w karcie pracy **W moim domu... o przyimkach po polsku i po angielsku** (dalej: karta pracy).

Następnie uczniowie w ćwiczeniu 1b) indywidualnie uzupełniają luki podanego wykresu, dobierając wyrazy ze zdania: *Nad domem świeci jasny księżyc*

Pytania pomocnicze:

1. *Który wyraz nie wystąpił samodzielnie?*

2. *Jaką funkcję ten wyraz pełni w zdaniu? Na co wskazuje?*

Podsumowując zadanie, uczniowie wyciągają **wniosek**, że **przyimek** to:

1. *Nieodmienna i niesamodzielna część mowy.*
2. *Część mowy, która występuje w parze z rzeczownikiem.*
3. *Krótkie wyrazy wskazujące miejsce.*

• PL/ENG

Rozgrzewka gramatyczna Uczniowie otrzymują pocięte kartki z przyimkami w obu językach. (Załącznik: Lista przyimków) Zadanie polega na tym, żeby połączyć polski przyimek z odpowiednim angielskim. Uczniowie pracują w grupach. Po skończeniu zadania nauczyciel sprawdza poprawność. Zadanie: **In groups of 4 match the prepositions in Polish to prepositions in English.**

• ENG

Uczniowie wykonują ćwiczenie 2 na karcie pracy. Opisują klasę, zwracając uwagę na położenie poszczególnych elementów. Po skończeniu zadania uczniowie w parach czytają zdania. Chętni odczytują zdania przed klasą.

Zadanie: **Describe the classroom using given prepositions**

• ENG

Na tablicy interaktywnej uczniowie widzą pokój z przedmiotami różnego użytku. W ciągu minuty próbują zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących położenia przedmiotów. Następnie na tablicy wyświetlają się poszczególne przedmioty i uczniowie próbują określić, gdzie one znajdowały się. Uczniowie najpierw odpowiadają ustnie, a następnie uzupełniają ćwiczenie 3 na kartach pracy. Po skończeniu ćwiczenia uczniowie wymieniają się zeszytami i sprawdzają poprawność odpowiedzi.

Zadanie: **Look at that mess and try to remember where things are. You have 1 minute to do that. Now look at the whiteboard and tell me where the things are. Then do exercise 3.**

• PL

Uczniowie wykonują zadanie 4 na karcie pracy, w którym powinni w wykropkowane miejsca wpisać odpowiedni przyimek, nad wyrażeniem napisać pytanie, które logicznie wynika, a w nawiasach określić przypadek. Po skończeniu ćwiczenia nauczyciel wyświetla uzupełnioną wersję tekstu na tablicy i prosi jednego ucznia o odczytanie poprawnej odpowiedzi.

• ENG

Rozwijanie umiejętności słuchania. Uczniowie wykonują ćwiczenie 5 na kartach pracy. Uczniowie słuchają krótkich nagrań opisujących położenie poszczególnych przedmiotów i numerują ich kolejność.

Zadanie: **Listen to the recordings and number the pictures. There are 3 extra ones.**

• PL

Czas na frazeologizmy. Uczniowie wykonują ćwiczenie 6 na kartach pracy. W podanych frazeologizmach brakuje przyimków, uczniowie muszą je uzupełnić. Przy sprawdzaniu, uczniowie podają znaczenie danych frazeologizmów.

• ENG

Uczniowie wykonują ćwiczenie 7 na kartach pracy. Słuchają piosenki i podkreślają przyimki. Po sprawdzeniu uczniowie oglądają wideo i tańczą 'przyimkowy taniec', powtarzając ruchy za prezenterem

Zadanie: **Listen to the song and read it, then underline all the prepositions. Act out the movements of the song.**

•PL

Podsumowanie. Uczniowie wykonują ćwiczenie 8. W podanych zdaniach polskich uczniowie wpisują poprawną formę wyrazu 'stół'. Następnie dobierają odpowiedniki tych zdań w języku angielskim. Po wykonaniu zadania uczniowie odpowiadają na pytania i wyciągają wnioski.

Pytania pomocnicze:

1. *Przyjrzyj się zdaniom w obu językach. Jaką funkcję pełnią przyimki w tych zdaniach?*
2. *Czy zauważyłeś różnicę w użyciu?*

Wnioski:

1. *W obu językach występują przyimki*
2. *Przyimek w języku angielskim ma identyczne zastosowanie jak w języku polskim: w obu językach używamy przyimków na określenie lokalizacji przedmiotów.*
3. *W języku angielskim nie musimy zastanawiać się nad formą rzeczownika w odróżnieniu od języka polskiego.*

Zadanie domowe:

•ENG

Uczniowie uzupełniają list do koleżanki / kolegi z Wielkiej Brytanii i opisują w nim swój pokój (Jak pokój wygląda i jakie są w nim meble? Jak są ustawione?) Mają za zadanie użyć różnorodnych przyimków. Ilość 7-8 zdań. Jako przykładu używają tekstu z podręcznika *Prime Time 1 Life in a shell* (str. 27).

Zadanie: *Fill in a letter to a friend with a description of your room. Write 7-8 sentences and use as many prepositions as possible.*

Ocenianie pracy domowej (Język angielski)

Sprawdzając pracę nauczyciel zwraca uwagę na:

- ilość zdań

7-8 zdań	5 punktów
5-6 zdań	4 punkty
3-4 zdania	3 punkty
1-2 zdania	2 punkty

- poprawność struktury zdań *There is/ There are...*

wszystkie zdania są poprawne	2 punkty
większość zdań jest poprawna	1 punkt

- użycie przyimków;

użyto 5 i więcej przyimków	3 punkty
użyto 4-3 przyimki	2 punkty
użyto 1-2 przyimki	1 punkt

•PL

Uczniowie czytają fragment opisu pokoju *Ani z Zielonego Wzgórza*. Do podkreślonych przyimków dopisują rzeczowniki w odpowiednim przypadku.

Ocenianie pracy domowej (Język polski):

Ilość rzeczowników użytych we właściwym przypadku	punkty
12	10
10	8
8	6
6	4
4	2

•PL

Refleksja. Uczniowie uzupełniają refleksje. Mają dokończyć zdania podane na kartce (Załącznik REFLEKSJA). Wypełnione kartki uczniowie przed wyjściem wrzucają do pudełka. Zebrane odpowiedzi pomogą nauczycielowi w planowaniu dalszego procesu edukacji.

Załącznik: Lista przyimków

POD	ZA
NAD	PRZED
OBOOK	PRZY
W	NA
MIĘDZY	NEXT TO

**UNDER/
BELOW**

BEHIND

ABOVE

IN FRONT OF

IN

ON

BETWEEN

NEAR

KARTA PRACY

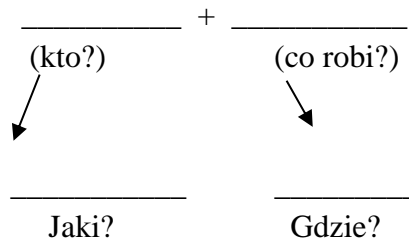
1a) W tabelce zaznaczcie plusem przez co odmieniają się podane w zdaniu wyrazy.

Nad domem świeci jasny księżyc.

WYRAZ	liczba	przypadek	rodzaj	osoba
Nad				
domem				
świeci				
jasny				
księżyc				

1b) Uzupełnij luki podanego wykresu, dobierając wyrazy ze zdania:

Nad domem świeci jasny księżyc.

Uzupełnij wniosek:

Przyimek to:

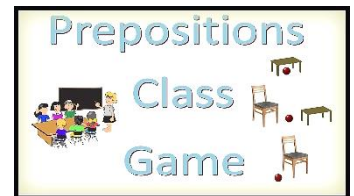
4. _____ i niesamodzielna część mowy.
5. Część mowy, która występuje w parze z _____.
6. Krótkie wyrazy wskazujące _____.

2. Describe the classroom using given prepositions

EXAMPLE: There is a poster ON the wall.

1. _____
2. _____
3. _____

3. Fill in the sentences with furniture and PREPOSITIONS

1. There is the lamp the bedside table.
2. The sport shoes are the bed
3. The guitar is chair.
4. The poster isthe desk.
5. The family photos arethe wallthe window.
6. The CD player isthe window and the wardrobe.
7. The chair is the door.
8. The computer is the desk.

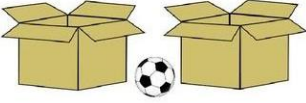

4. Uzupełnij tekst wstawiając odpowiednie przyimki. W nawiasach określ przypadek rzeczownika.

.....Na..... imieniny(B.) kupiłam.....mamy() trzy czerwone róże i śliczny, kolorowy obrus. Mama bardzo się ucieszyła. Kwiaty wstawiła.....wazonu(), a obrus rozłożyła.....stole().....uroczystym nastroju() usiedliśmy.....stołu(). Siedziałam.....siostry(). Mój brat zajął miejsce.....babcią() a tatą..... stołem() zaś rozłożył się nasz pies Reks. Mama.....dumną miną () postawiła.....nami() wspaniały tort i imbryk.....herbatą(). Jej aromat unosił się wysoko.....nami() i wypełniał cały pokój. Wieczór był wspaniały. Będę o nim pamiętała.....długie lata().

5. Listen and number the pictures. There are 3 extra ones.

A. 	B. 	C. 	D.
E. 	F. 	G. 	H.

6. W podanych frazeologizmach wpisz brakujące przyimki. Połącz frazeologizmy z ich znaczeniem.

FRAZEOLOGIZM	ZNACZENIE
1. Być gościem _____ domu	A. Rządzić, samemu decydować o swoich sprawach
2. Być panem _____ własnym domu	B. Czuć się dobrze i bezpiecznie
3. Czuć się jak _____ domu	C. Czuć się swobodnie
4. Nie ma jak _____ mamy	D. Rzadko bywać w domu
5. Mieć dach _____ głową	E. Mieć dużo spraw, zmartwień, obowiązków
6. Mieć dom _____ głowie	F. Mieć schronienie

7. Listen to a song and underline the prepositions. Dance.

Put your hands
above your head.

Put your hands
below your knees.

Put your hands
above your head.

And bounce, bounce,
bounce, bounce.

Above, below,
The preposition dance.

Inside and out,
The preposition dance.

From side to side,

The preposition dance.
Turn yourself around.

Put your hands in front,
put your hands behind,
Put your hands in front
and clap.

Put your hands in front,
put your hands behind,
And bounce, bounce,
bounce, bounce.

Above, below,
The preposition dance.

Inside and out,
The preposition dance.
From side to side,
The preposition dance.
Turn yourself around.

Put your hands inside,
put your hands outside,
Put your hands inside,
and clap.

Put your hands inside,
put your hands outside,
And bounce, bounce,
bounce, bounce.

8. Użyj poprawnej formy wyrazu ‘stół’ w podanych zdaniach polskich. Dobierz odpowiedniki w języku angielskim.

1. Książka leży na	a) The lamp is above the table.
2. Plecak jest pod ...	b) The chair is next to the table.
3. Krzesło stoi obok /przy ...	c) The book is on the table.
4. Lampa wisi nad ...	d) The backpack is under the table.

Homework: Fill in a letter to a friend with a description of your room. Write 7-8 sentences and use as many prepositions as possible. There is an example in Prime Time 1 SB p. 27 *Life in a shell*:

Dear _____ ,

Thank you for your letter and pretty pictures. I love your room! Today I'm going to write about my room.

That's it for now.

Best wishes,

Praca domowa. Przeczytaj fragment opisu pokoju Ani z Zielonego Wzgórza. Do podkreślonych przyimków dopisz rzeczowniki w odpowiednim przypadku.

Białe otynkowane ściany wydawały się tak boleśnie nagie i smutne, jak gdyby same litowały się nad swoim (ubóstwo) _____. Podłoga była także pusta, tylko na (środek) _____ pokoju leżała na niej okrągła, pleciona mata. W jednym (kącie) _____ znajdowało się wysokie staroświeckie łóżko osadzone na czterech ciemnych (słup) _____, przeznaczonych do (zawieszanie) _____ kotary. W drugim kącie stał stolik na trzech (nogi) _____, a na nim leżała, aksamitna poduszeczka do (szpilki) _____. Nad (stolik) _____ wisiało maleńkie podłużne lustro. Pomiędzy (łóżko) _____ a (stolik) _____ mieściło się okno, przybrane u (górze) _____ śnieżnobiałą muślinową firanką, na przeciwko niego znajdowała się umywalka. Od całego (pokój) _____ wiał przerażający chłód.

REFLEKSJA

Dzisiaj na lekcji się dowiedziałem _____

Najbardziej mnie zainteresowało _____

Zrozumiałem, dobrze opanowałem _____

Wydało mi się trudne _____

